

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Podsekretarz Stanu
Anita Sowińska

DGO-OK.055.6.2025.IR
3575441.14132718.11399845
Warszawa, 13-01-2025

Do: Szanownych Państwa Wójtów, Burmistrzów, Prezydentów Miast

Dotyczy: Wdrożenia systemu selektywnego zbierania odpadów tekstylnych od 2025 roku

Szanowni Państwo,

w związku z wejściem w życie od 1 stycznia 2025 r. obowiązkiem selektywnego zbierania odpadów typu: tekstylia, odzież, obuwie, wynikającym z przepisów prawa unijnego i krajowego, przekazuję poniższe informacje, które mogą pomóc w skutecznej realizacji tego zadania.

Wyzwania i możliwości

Obecnie aż 78% pokonsumenckich odpadów włókienniczych nie jest zbieranych selektywnie w państwach członkowskich UE¹. To oznacza, że trafiają one do zmieszanych odpadów z gospodarstw domowych i w znacznej części deponowane są na składowiskach lub spalane, powodując zanieczyszczenie środowiska i marnowanie cennych zasobów. Tymczasem selektywne zbieranie tekstyliów to szansa na:

- osiągnięcie wyższych poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu w gminie,
- ograniczenie emisji gazów cieplarnianych i zużycia zasobów naturalnych,
- wsparcie gospodarki o obiegu zamkniętym poprzez recykling materiałów,
- edukację i zaangażowanie mieszkańców w działania proekologiczne.

Dobre praktyki i nowe inicjatywy

Zachęcam Państwa do podejmowania inicjatyw, które wykraczają poza standardowe działania i tworzą nową jakość w zarządzaniu odpadami komunalnymi. Państwa zaangażowanie jest kluczowe dla osiągnięcia celów minimalizacji

¹ Komisja Europejska, Wspólne Centrum Badawcze, Techniczno-naukowa ocena wariantów zarządzania używanymi wyrobami włókienniczymi i odpadami włókienniczymi, 2023.

powstawania odpadów, zwiększenia recyklingu i ponownego wykorzystania zasobów. Poniżej przedstawiam kilka przykładów:

1. Zbiórka workowa „door-to-door” – wyznaczenie dni, w których mieszkańcy mogą wystawić worki z tekstyliami przed domami;
2. Kontenery na tekstylia w przestrzeniach miejskich – rozmieszczenie kontenerów na tekstylia w miejscach łatwo dostępnych dla mieszkańców (np. przy szkołach, centrach handlowych, placach miejskich);
3. Re-butik gminny – organizowanie punktów wymiany używanej odzieży, które promują ponowne użycie i zapobiegają powstawaniu odpadów;
4. Wsparcie zbiórek charytatywnych – współpraca z organizacjami non-profit w zakresie przekazywania używanej odzieży potrzebującym;
5. Innowacyjne formy recyklingu – współpraca z firmami i organizacjami, które przetwarzają tekstylia na nowe produkty, np. materiały izolacyjne, legowiska dla zwierząt, worki z firanek na warzywa i owoce, kompozyty używane w architekturze ogrodowej, czyściwo;
6. Edukacja mieszkańców – kampanie promujące świadomą konsumpcję i wskazujące korzyści z segregacji tekstyliów;
7. Organizacja giełd wymiany ubrań i obuwia – regularne wydarzenia umożliwiające mieszkańcom wymianę używanych rzeczy, co zmniejsza ilość powstających odpadów i wzmacnia lokalne więzi społeczne.

Wsparcie finansowe

Aby ułatwić realizację powyższych działań pragnę zwrócić uwagę na dostępne możliwości finansowania:

- Program priorytetowy NFOŚiGW „Racjonalna gospodarka odpadami” w części dotyczącej selektywnego zbierania i zapobiegania powstawaniu odpadów (planowany nabór wniosków - III - IV kw. 2025 r.);
- Program FEnKS 2021-2027 w ramach działania FENX.01.04 Gospodarka odpadami oraz gospodarka o obiegu zamkniętym (planowany nabór wniosków rozpocznie się 1 lipca 2025 r.).

Środki te można wykorzystać m.in. na zakup infrastruktury do selektywnego zbierania odpadów (np. pojemniki i kontenery na odpady, automaty do zbierania odpadów, punkty mobilne), organizację wydarzeń edukacyjnych, giełd wymiany, a także wdrażanie nowoczesnych technologii recyklingu tekstyliów.

Raportowanie i poziomy recyklingu

W przypadku organizowania re-butików czy giełd wymiany, odzież ponownie wykorzystywana nie może być wliczana do poziomów przygotowania do

ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, ponieważ odzież ta nie jest odpadem w rozumieniu przepisów ustawy o odpadach². Natomiast odpady tekstylne przekazywane do recyklingu lub przygotowania do ponownego użycia mogą być raportowane zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach³.

Wsparcie Ministerstwa

Ministerstwo Klimatu i Środowiska pozostaje do Państwa dyspozycji w zakresie konsultacji i wsparcia w realizacji nowych obowiązków. Materiały edukacyjne Ministerstwa Klimatu i Środowiska dostępne są m.in. pod adresem: <https://www.gov.pl/web/klimat/tekstyli>.

Państwa zaangażowanie w realizację powyższych działań nie tylko pozwoli osiągnąć długofalowe korzyści środowiskowe, społeczne i gospodarcze, ale także zbudować przyszłość opartą na zasadach gospodarki o obiegu zamkniętym. Zachęcam również do inspirowania się przykładami dobrych praktyk realizowanych w innych miastach, takich jak:

- zbiórka workowa „door-to-door” w Częstochowie:
<https://www.czestochowa.pl/odziez-oddamy-wygodnie-bezplatnie-i-na-zasadach-eko>,
- re-butik w Opolu:
<https://radio.opole.pl/460,2&idpi=100&idxi=831113&si=47>,
- legowiska dla zwierząt w Trójmieście:
<https://zwierzaki.trojmiasto.pl/Uszyj-legowisko-dla-zwierzat-ze-schroniska-n174357.html>,
- giełda rzeczy używanych w Radomiu:
<https://echodnia.eu/radomskie/gielda-rzeczy-uzywanych-w-radomiu-bedzie-wymiana-przedmiotow-i-ciekawe-warsztaty/ar/c1-18511831>.

Z wyrazami szacunku

Anita Sowińska
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

² art. 3 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2023 r. poz. 1587 z późn. zm.).

³ art. 3b ust. 1a ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2024 r. poz. 399 z późn. zm.).